

Werkconferentie april 2013: Bouwen aan het vakmanschap van morgen

Kort verslag van lezingen, werksessies en lancering platform BuildUpSkillsNL

*Het consortium BuildUpSkillsNL werkt aan verbeteringen van de kwalificaties en vaardigheden van werknemers die betrokken zijn bij energiebesparing in de gebouwde omgeving. Goed vakmanschap en samenwerking in de bouw- en installatiesector zijn daarbij essentieel. Wat precies dit goede vakmanschap is en wat we verstaan onder een goede samenwerking kwam aan bod tijdens de werkconferentie *Bouwen aan het vakmanschap van morgen**

De werkconferentie van BuildUpSkillsNL is één van de vormen waarmee de organisatie haar deelnemers informeert over de bestaande en toekomstige mogelijkheden om de 2020 doelstellingen te behalen. Het programma van 18 april was opgedeeld in een ochtend- en een middagsessie. Gedurende de ochtend kwamen verschillende sprekers aan het woord die het belang van samenwerking en goed vakmanschap benadrukten. Min of meer als antwoord op de vraag: *Waarvoor doen we dit allemaal?*

Om- en bijscholen noodzakelijk

Na een welkomstwoord van Mirjam Sterk (dagvoorzitter), startte Felix Lacroix van het Agentschap NL direct sterk met de stelling: *De toekomst van 2020 begint vandaag*. Hiermee doelt hij op het feit dat de basis voor de competenties die de bouw- en installatiesector over vijf jaar nodig heeft, nú reeds moet worden gelegd. Het gaat daarbij niet alleen om het beheersen van nieuwe technieken; zeker zo belangrijk is een goede samenwerking tussen de verschillende sectoren. Als voorbeeld noemt hij een wijk die geheel gerenoveerd is conform de 2020-regels; uit dit project is onder meer gebleken dat dit uitsluitend mogelijk is wanneer een geïntegreerde aanpak wordt gehanteerd. Enerzijds betekent dit dat vakmensen meer multidisciplinair moeten werken. verwarming gaat tegenwoordig immers steeds vaker gepaard met slimme meters en regelaars. maar daarnaast ook meer interdisciplinair. Wanneer je bijvoorbeeld PV panelen wilt plaatsen, zul je ook moeten communiceren met de dakmonteur en een netwerk om je heen opbouwen om een integrale aanpak mogelijk te maken. Het verrijken van het benodigde vakmanschap zal leiden tot een betere inzetbaarheid van werknemers en tevreden klanten.

Circulair denken

Ook Marieke van der Werf geeft aan dat om- en bijscholing absoluut noodzakelijk is omdat we in de toekomst niet alleen te maken hebben met een energie vraagstuk, maar tevens met een grondstoffen-schaarste. Zij betreft dit op de bouw en geeft aan dat het mogelijk is om een gebouw onderdeel te laten worden van een circulaire economie door anders te ontwerpen en te

bouwen. De omslag in denken vraagt veel van organisaties in het algemeen en individuele medewerkers in het bijzonder. Uit onderzoek blijkt dat een kleine groep innovatief bezig is om oplossingen te vinden voor de toekomstige grondstoffenschaarste, terwijl het gros van de bedrijven nog moet starten met het bewustwordingsproces.

Ontwikkelingen zijn verder dan menigeen vermoedt

Een aansprekende presentatie van Henri Busker . werkzaam bij onderzoeksbureau USP-MC . over de ontwikkelingen die er om ons heen gaande zijn. Duidelijk is dat er

meer gebeurt en reeds mogelijk is dan menigeen vermoedt. Bedrijven die zich willen voorbereiden op de toekomst, dienen hier terdege rekening mee te houden maar de hamvraag blijft: zijn we hier klaar voor? Iedereen die deze vraag ontkennend moet beantwoorden, doet er verstandig aan zich te verdiepen . bijvoorbeeld via innovaties.otib.nl . en de medewerkers op de gekozen richting te laten om- en bijscholen.

Jan Cromwijk, projectleider BuildUpSkillsNL, sloot het ochtendprogramma af met een samenvatting van de activiteiten van BuildUpSkills. Hierin kwamen onder meer het onderzoek naar de huidige stand van zaken en de bekrachtiging van de nationale roadmap aan bod. Centraal stond de conclusie dat er nog véél moet gebeuren op het vlak van om- en bijscholing en in sommige gevallen ook nog op het vlak van bewust- wording. Wetende dat de wereld er over tien jaar écht anders uitziet, zal ieder bedrijf dat op dat moment nog vol wil meedraaien zich nú moet beramen op de koers en het verwerven van de bijbehorende competenties.

Interactiviteit in middagprogramma

Na de lunch startte het eerste deel van het middagprogramma met diverse werksessies waarin voor een aantal beroepen het vakmanschap van de toekomst specifiek werd besproken. Het ging hier om de beroepen: timmerman op de bouwplaats, afbouwberoepen, dakdekkers, monteurs E- en W- installaties en servicemonteur koudetechniek. De verschillende deelnemers konden hier in gesprek over onderwerpen als specialisme binnen het vakgebied en tevens aangeven hoe zij hun eigen praktijk ervaren. Uit de verschillende sessies kwam onder meer naar voren dat het huidige onderwijs te weinig specialisten opleidt maar dat de

betrokkenheid van bedrijven langzaam ten goede aan het veranderen is. Hierbij wordt wel degelijk de urgentie gezien van om- en bijscholen maar lopen bedrijven tegen de vraag aan: hoe veranderen we dit?

Als conclusie is te trekken dat veel bedrijven op een kantelpunt zitten. Met andere woorden: Je kunt als bedrijf blijven doen wat je doet, maar de kans is groot dat je het hiermee op de lange termijn niet redt en dat medewerkers die zich wél willen ontwikkelen voor zichzelf beginnen. De uitdaging is dus om bedrijven te begeleiden naar de toekomst door ze onder meer in te laten zien dat er keuzes zijn te maken: specialiseren of generaliseren? In het

eerste geval zullen medewerkers moeten worden om- en bijgeschoold. Bedrijven die generalist willen zijn zullen zich onder meer moeten focussen op het opbouwen van een gedegen netwerk zodat ook zij interdisciplinair kunnen werken.

Mogelijkheden Roadmap BuildUpSkillsNL

Het tweede deel van de middag richtte zich op de vraag: ~~W~~at is er mogelijk met de Roadmap BuildUpSkillsNL? In dit document zijn namelijk diverse acties geformuleerd en uitgelijnd om tussen 2013 en 2020 gericht te kunnen werken aan het vakmanschap. Deze activiteiten zijn bovendien gericht op het voldoen aan de

gestelde Europese richtlijnen. In de tweede ronde van de middag werden deelnemers uitgenodigd mee te denken over verschillende vraagstukken in een zestal parallelle sessies. Bijvoorbeeld hoe de kloof tussen het bedrijfsleven en het opleidingsaanbod is te verkleinen en op welke manier bedrijven hun vakmensen op de werkvloer kunnen bijscholen zonder de noodzaak hen allemaal ~~n~~aar schoolte sturen.

Tot slot gaf dagvoorzitter Mirjam Sterk aan het einde van de dag de officiële aftrap van het Platform BuildUpSkillsNL. Dit platform zal tussen 2013 en 2020 actoren die werken aan de acties, zoals deze in de roadmap zijn benoemd, samenbinden. Tevens zal het platform de resultaten monitoren, de roadmap eventueel bijstellen of uitbreiden en uiteraard de successen delen en vieren.